

Plusdocument
Stand van zaken
Praktijkvoorbeelden

VO-congres, maart 2018

Plusdocument toont brede vorming
Waarom?

- Het onderwijs/een school biedt zo veel meer dan wat de cijferlijst weergeeft
- De leerling doet zoveel meer dan wat de cijferlijst weergeeft
- Van de leerling wordt steeds vaker verwacht dat hij kan laten zien wat hij meer in huis heeft dan wat de cijferlijst weergeeft

Achtergrond
Wat is er al gedaan?

- Afspraak Sectorakkoord VO: leerlingen een plusdocument naast het diploma
- Project Plusdocument (wat doen scholen?)
- 43% geeft een plusdocument mee, 40% van plan
- Ruimte en uniformiteit: Modellen? Kaders? Uitgangspunten?
- Definitie

Ontwikkeling plusdocumenten:
van smal naar breed

- Van oriëntatie op toptalenten naar gerichtheid op alle leerlingen
- Van nadruk op cognitie en talenten naar een combinatie met competenties
- Van incidenteel terugblikken naar een opbouw vanaf de brugklas

Definitie

Het plusdocument is de **verzamelstaat** van aspecten van **brede vorming**. Het laat zien hoe de leerling zich heeft ontwikkeld naast het cognitieve programma waarvan diploma en cijferlijst de weergave zijn. Het is bedoeld om de **leerling in staat te stellen** zo goed mogelijk de eigen brede vorming en talenten te tonen en te onderbouwen.

Opbouw van plusdocument, certificaten en portfolio

Veel voorkomende opbouw

- **Plusdocument** is samenvattend overzicht van de brede vorming
- **Certificaten** vormen onderliggende bewijslast, beheerd door de leerlingen
- **Portfolio** is het onderwijskundig en ontwikkelingsinstrument voor activiteiten, ervaringen en reflecties

Nut

- Stimuleert leerlingen en scholen tot:
  - bredere ontplooiing
  - talentontwikkeling
  - maatwerk om individuele talenten te ontwikkelen en zichtbaar te maken
  - het ontwikkelen van reflectieve vaardigheden
- Draagt bij aan:
  - waardering, erkenning
  - bewustwording, trots

Algemene uitgangspunten

- Scholen nemen de definitie als vertrekpunt;
- Scholen geven aan alle leerlingen een plusdocument mee, getiteld 'plusdocument'.

Inhoudelijke uitgangspunten

- evenwichtige aandacht voor aspecten van brede vorming
  - extra cognitieve prestaties, maatschappelijke toerusting en persoonlijke ontwikkeling
- evenwichtig beeld van extra (cognitieve) activiteiten, vaardigheden, competenties en talenten van de leerling, persoonlijke ontwikkeling

Procesmatige uitgangspunten

- de school bepaalt de precieze inhoud en de vormgeving;
- de school faciliteert het proces;
- de school valideert alleen dat wat onder zijn regie valt

Uitgangspunten m.b.t relatie met de leerlingen

- stimuleert leerlingen om aspecten van brede vorming te ontplooiën;
- zorgt ervoor dat de leerling leert reflecteren op zijn brede vorming;
- zet de leerling niet onder druk;
- stimuleert dat leerlingen ervaren dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor (het gebruik van) hun plusdocument.

Analyse van ca. 100 scholen: vier rubrieken

- Cognitieve activiteiten
- Talenten, uitzonderlijke prestaties
- Competenties
- Persoonlijke ontwikkeling

Analyse van ca. 100 scholen: drie hoofdvormen

- Activiteiten zijn leidend
- Competenties zijn leidend
- Persoonlijke ontwikkeling is leidend

Activiteiten leidend

Cognitieve activiteiten
Talenten, uitzonderlijke prestaties
Persoonlijke ontwikkeling
Competenties

Activiteiten, persoonlijke ontwikkeling, talenten en uitzonderlijke prestaties waar mogelijk uitgedrukt in

Competenties

Competenties leidend

Cognitieve activiteiten
Talenten, uitzonderlijke prestaties
Persoonlijke ontwikkeling
Competenties

Competenties, waar mogelijk toegelicht/aangetoond met activiteiten, persoonlijke ontwikkeling, talenten en uitzonderlijke prestaties

Competenties

Persoonlijke ontwikkeling leidend

Cognitieve activiteiten
Talenten, uitzonderlijke prestaties
Persoonlijke ontwikkeling
Competenties

Passies
Talenten
Toekomstdoelen en -verwachtingen
Loopbaanervaringen

Sterke ontwikkelpunten van binnen en buiten de school

Een plusdocument

Brede vorming: Cognitie
Cognitie
Persoonsvorming
Maatschappelijke toerusting

Cognitie: standaardprogramma
Cognitie: extra programma
Persoonsvorming
Maatschappelijke toerusting

Cijferlijst
Diploma
Plusdocument: Activiteiten, Competenties, Talenten, Persoonlijke ontwikkeling

Loopbaandossier

www.vo-raad.nl/
plusdocument

HANDREIKING
PLUSDOCUMENT

Een praktische gids bij de ontwikkeling van een plusdocument

januari 2018

MAATWERK VO-RAAD